

22 d'abril Romanyà de la Selva

A vegades es viu la sensació intuïtiva però intensa d'arribar a un lloc on es tanca un cercle en el temps i en l'espai. El dia que vàrem fer aquesta sortida tot just posar els peus a Romanyà de la Selva vaig tenir aquesta inconfusible sensació. En aquella petita vila, sota un sol daurat, brillant i un cel blau tibet de vent, vaig sentir que arribava a un lloc com si ens esperés. Romanyà de la Selva fou el lloc que va triar Mercè Rodoreda per viure la darrera època de la seva vida, després de viure un llarg i intens camí. En canvi nosaltres hi arribàvem per començar un camí breu però sens dubte volíem assaborir el paisatge que va acollir la gran escriptora a qui agradava el paisatge poblat de bosc, on llum i ombres es fan vius i són l'escenari que clou una vida feta de lluita i d'estudi, d'afany de perfecció per la claredat i la recerca per la transparència en les paraules.

La caminada es va iniciar de manera senzilla com sempre, fent un petit redol per la vila al voltant de l'església de Sant Martí de Romanyà i el gran casal de Can Cama des d'on es domina una esplèndida panoràmica de la Vall d'Aro. Enfilant pel camí que ens portarà a la Font de la Castanyeda. Romanyà està enmig d'una zona boscosa i refrescant, un lloc discret on la vida entre cel i terra sembla unida pels arbres que ens acullen i alhora ens fan mirar el cel. Aquella petita vila de muntanya em va recordar la narració del "Viatge al poble de les dues roses": *"El poble l'havien bastit en un gran pla a dalt d'una muntanya solitària que s'alçava al mig d'una estesa de camps de blat. Era petit: dotze cases i un hostal. La muntanya no era gaire alta. A la banda de llevant la pluja no parava... i a la banda de la pluja hi havia dotze fonts: la de l'espígol, la del romaní, la del s creixens, la de la camamilla, la de la sargantana, la del grèvol, la de l'escurçó, la de la formiga, la de l'oronell, la de l'esparver, la de la rosella, la del rossinyol, la de la mallerenga... no dotze, tretze. Les cases eren totes masies, amb teulat, amb paller, amb pou, amb era, amb celler. En el pla de la muntanya verdejava i rossejava el blat, el millor i més formós de la contrada"*.

Arribem a la font de la Castanyeda, és una obaga humida, amb uns castanyers tot just brotant en l'època que la primavera ens embolcalla amb un mantell verdíssim. Arribem al Puig d'en Ponç fins a Roca Rovira a 384 metres d'altitud, des d'allà s'obre una panoràmica de 360° és un punt d'observació immillorable, des d'allà s'albiren Sant Feliu, Solius, una vall fonda i fèrtil on el treball humà i la bellesa natural de l'entorn juguen a veure qui guanya i es fa difícil de dir perquè el buit que s'obre al davant sota la llum daurada de la vall sembla més fonda, el silenci més plàcid i el vent més lliure.

En un redós, entre alzines, parlem de la vida de Mercè Rodoreda i dels camins de la història, de les dificultats de la seva època, de la creativitat i qualitat literària de la seva obra. Les paraules sorgeixen i s'obre la conversa, com sempre interessant i amable, dibuixada de catalanitat i d'amor a la llengua. Parlem dels fets de la Guerra Civil, de la por i

la gana, de les ànsies de llibertat. Parlem de l'exili i l'enyor, del seu retorn silenciós, de l'esclat d'una literatura que explica els grans temes de la humanitat de manera clara, elaborant els textos de manera artesana, sospesant les paraules i els fets conscient que deixa un llegat literari bellíssim com una pintura.

Després seguim el camí que fa molta baixada i passem entre boscos fins arribar al pla que ens porta pels afores de Santa Cristina d'Aro. Durant molta estona ens deixem portar pel camí de l'antic ferrocarril de via estreta que anava de Girona a Sant Feliu inaugurat l'any 1892 i que perdurarà fins el 1970. Passarem per l'estació de Santa Cristina, restaurada recentment, aquesta via verda ens conduirà entre camps tapissats d'hortalisses.

Farem el camí de ronda i la Mediterrània ens acollirà com sempre blava i escumejant amb el vaivé incessant d'aigua contra les roques. Hem deixat la boscúria de sureres de les Gavarres i ens hem aprofitat a la salabror de la mar, mirant enrere hem vist la muntanya boscosa que guardava l'encant d'una caminada. Arribem a la urbanització de S'Agaró, s'estén entre la platja de Sant Pol i la de Conca. El passeig porta el nom de l'industrial que la va iniciar l'any 1924, Josep Ensesa. Ran d'aigua, el camí de ronda, ens farà passar per davant de l'hostal La Gavina que l'any 1970 s'enriquí amb la Venus de S'Agaró, de marbre, obra de l'escultor Joan Rebull. Ha fet un dia brillant, assolellat i a la tarda hem arribat a la Punta Prima.

Pensant en el dia d'avui ha estat un recorregut que ens obria un paisatge de muntanya que havia estat l'estació d'arribada de Mercè Rodoreda, lluny de Barcelona banyada d'aquell mar vivificant on nosaltres ens hi hem refrescat els peus.

Aquest passeig per la memòria, a través del paisatge i la conversa em fa pensar en Mercè Rodoreda que va construir la seva obra i va combatre la inclemència del seu temps com aquest camí de ronda ribetejat de pins i tamarius vinclats pel vent. Tot plegat sentim la gratitud de poder tornar una petita part del molt que hem rebut.

Viatges i flors, Mercè Rodoreda. Edicions 62..
Col·lecció El Balanci, BCN, 1980.

Gran Geografia Comarcal de Catalunya

Itinerari: Alfons Garcia

Vocal: Rosa Serra

Final de l'excursió Punta Prima (S'Agaró). Foto A. Garcia